

NOVUM

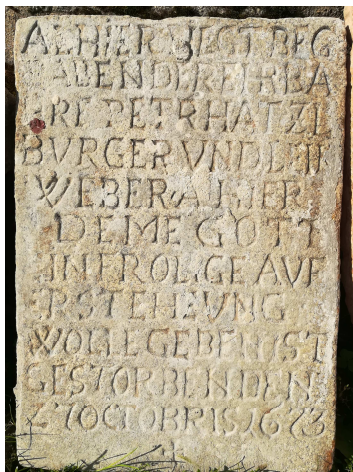
Muzeum Jindřichohradecka

září 2020

HISTORIE VYTESANÁ DO KAMENE

V roce 2020 si město Jindřichův Hradec připomnělo první písemnou zmínku o existenci Nového hradu (Nova castrum). Jeho držitelem byl Jindřich Vítkovec, nejstarší syn Vítky z Prčice, představitel nejvyšší české šlechty a zakladatel rodu pánů z Hradce. Muzeum Jindřichohradecka se připojilo k oslavám 800. výročí vytvořením nové expozice s názvem „Historie vytesaná do kamene“, která bude veřejnosti otevřena vernisáží 10. září 2020.

Expozice je umístěna do dvou sklepních prostor muzea a představuje bezmála čtyřicet kamenných artefaktů. Badatelé a historikové považují tyto exponáty za nejzajímavější a nejhodnotnější ve sbírkách Muzea Jindřichohradecka. Vystaveny budou jednostranné či oboustranné kamenné desky se smířčími kříží, dále tympanony církevních vchodů, střílny, desky s českými a německými nápisy, ozdobná kostelní i domovní ostění oken a dveří, závaží s kovovými oky, kostelní pokladnička, náhrobky a jejich torza, kříže či torza kamenných profilovaných ploten z Urbanova mostu ve Zbuzanech a mnohé další. Návštěvníci se v expozici seznámí s prací kameníků od závěru 14. do poloviny 19. století, každý z vystavených předmětů má svoji vypovídací historickou hodnotu, svou uměleckou hodnotu, kouzlo i duši. U některých artefaktů se pracovníkům muzea podařilo ve starých muzejních a archivních záznamech dopátrat původní lokality a způsob nabytí, případně jeho celého nebo částečného příběhu. Lze se tak dozvědět stručný příběh kostela sv. Alžběty, smířčích kamenů, desek s nápisy či tragický osud Urbanova mostu, který byl 19. května 1801 vážně poničen největším požárem v Jindřichově Hradci.

Autory expozice jsou Vladislav Burian, kurátor sbírek kamenných artefaktů, a Jan Svobodný, který zabezpečoval výstavu po technické stránce. Místnosti a jednotlivé exponáty jsou nasvíceny firmou Stelkon České Budějovice, náročné stěhování artefaktů zabezpečila firma Zeman Jindřichův Hradec. Zavěšení kamenných desek provedl Stanislav Sládek. Artefakty byly z části zrestaurovány muzejníkem Ludkem Fialou a akademickým sochařem Vladimírem Krninským. Výraznou pomocí přispěla vedoucí Státního oblastního archivu v Třeboni, pobočky Jindřichův Hradec, Hana Železná.

Vladislav Burian

PÍSNÍČKY PETRA NOVÁKA ZNOVU OŽIJÍ V KOSTELE SV. JANA KŘTITELE

Co je to láska, Hvězdičko blýskavá nebo Povědej. Nejen tyto hity se v průběhu následujících měsíců dostanou v živém provedení znovu k posluchačům v rámci „TOUR 75“. Jejich autor a interpret Petr Novák by totiž letos v září oslavil 75. narozeniny.

„Nejsme revival, nezpíváme ani nevypadáme jako Petr Novák a ani se o to nesnažíme. Písničky jsme přearanžovali do komorní akustické podoby a nabídneme je posluchačům společně s Novákovým životním příběhem, který během pořadu vyprávíme,“ říká Jiří Bláha, kapelník formace z Plzeňska, která si říká Petr Novák Forever.

„Prošli jsme kompletní diskografií Petra Nováka a vybrali jsme osmnáct písniček, mezi kterými jsme objevili i vyložené poklady. Pro recitál jsme se snažili najít i zajímavé a netradiční prostory, velice často hrajeme v kostelích nebo na zámcích,“ dodává Bláha a jeho slova o netypickém pojetí skladeb dokládá fakt, že kapela hraje v nástrojovém složení – piano, akustická kytara, akordeon, dechové nástroje a rytmické nástroje.

Petr Novák Forever odstartovalo turné už v pondělí 13.července venkovním koncertem v Rokycanech a během dalších šesti měsíců se podívalo a podívá například do Ústí nad Orlicí, Annína na Šumavě nebo moravského Hulína. V den výročí nedožitého 75.narozenin tohoto rytíře českého bigbítu pak pětice muzikantů odehraje koncert v Jindřichově Hradci v kostele sv. Jana Křtitele, kde Petr Novák odehrál v roce 1997 svůj poslední koncert.

Koncert v kostele sv. Jana Křtitele v Jindřichově Hradci se bude konat v neděli 6. září od 17.00 hodin . Vstupenky jsou k dostání v předprodeji na pokladně muzea ve Štítného ulici za 150 Kč, na místě bude vstupné 190 Kč.

Jiří Bláha

JINDŘICHOHRADECKÉ SOCHY A PAMÁTNÍKY PAMÁTNÍKY OBĚTEM II. SVĚTOVÉ VÁLKY A POMNÍK PADLÝM SOVĚTSKÝM VOJÁKŮM

Ještě v období poválečného Československa došlo v Jindřichově Hradci na realizaci dvou pamětních míst a úpravu třetího, již existujícího pomníku. Prvním z nich byl tzv. Památník obětem fašismu, který vznikl z iniciativy Svazu osvobozených politických vězňů a Svazu národní revoluce v roce 1947. Nacházel se ve zdi františkánského kláštera, kde byl i 10. května téhož roku v rámci oslav květnového povstání slavnostně odhalen. Původní památník vytvořil ve své dílně nám dobře známý akademický sochař Jan Vítězslav Dušek (1891–1966). Dal mu podobu hlubokého reliéfu s vyobrazením „umírajícího“ – ležící mužské postavy. Signatura, dnes těžko rozpoznatelná, je umístěna vpravo na prvním horním schodě. Bronzový reliéf je připevněn na leštěné žulové desce s nápisem „*Lidé bděte...Nezapomeňte...Umučeným 1939–1945*“. Podobný motiv, tedy ležící mužskou postavu, Dušek v té době často používal. Dnešní podobu získal jindřichohradecký památník až v roce 1975 přenesením ke zdi na místo zničeného Kabešova pomníku. V současné době jsou za reliéfem vztyčeny dvě, taktéž leštěné žulové desky se jmény umučených občanů města.

Druhou realizací se stal pomník sovětských vojáků na novém hřbitově, který vznikl na místě hrobů 23 padlých příslušníků Rudé armády. Na výstavbu pomníku bylo vybráno z veřejné sbírky celkem 118.206,50 Kčs, přičemž na vytvoření pomníku a stavební práce padlo 71.579,60 Kčs a zbytek byl odevzdán společnosti československého přátelství „na dokončení úprav a udržování památníku“. Pomník, tří a půl metrovou stělu zakončenou rudou hvězdou, nahoře pokryl vytesaný nápis „*Zemřeli jste za nás...Vděčně vzpomínáme...Květen 1945*“. Pod ním byla osazena samostatná deska se jmény padlých a s označením hrobu poručíka Suchova. Odhalení proběhlo za účasti vojenské posádky, řady jindřichohradeckých

spolků a škol dopoledne dne 9. listopadu 1947 v rámci oslav 30. výročí říjnové revoluce. Slavnostní řeč přednesli předseda Městského národního výboru a ředitel Obchodní akademie Ing. František Bauer a univerzitní profesor Dr. Arnošt Kolman. Během následujících desetiletí, tedy až do roku 1989 se u něho pravidelně konaly vzpomínkové akce a blízké okolí se několikrát upravovalo.

Absenci pietního místa padlým za I. světové války „šalamounsky“ vyřešil v roce 1948 spolek Pěťasedmdesátníků úpravou pomníku z roku 1912. Ten byl nakonec upraven za získaných 20.000 Kčs tak, že byla sochařem J. V. Duškem, bývalým pětasedmdesátníkem, do čela dřívku umístěna reliéfní deska a socha sokola na špičce obelisku. Doplněny byly pamětní nápisy věnované „všem padlým příslušníkům“ 75. pěšího pluku za první i druhé války. Zakázku dokončil sochař na podzim roku 1948 a při vzpomínkové akci během oslav 31. výročí říjnové revoluce, které se zúčastnil zástupce vojenské posádky, dále předseda MNV Karel Soukup, samotný autor a také bývalý plukovník dirigent Alois Praveček, došlo na jeho slavnostní odhalení. V této sochařové úpravě pomník existuje dodnes.

Z p r á v y

Expozice v jezuitském semináři jsou otevřeny denně od 8.30 do 12.00 a od 13.00 do 17.00 hodin. **Městská vyhlídková věž** je otevřena denně od 10.00 do 12.30 a od 13.30 do 18.00 hodin. **Výstavní prostory v minoritském klášteře včetně kostela sv. Jana Křtitele** jsou otevřeny denně od 9.00 do 12.00 a od 13.00 do 16.00 hodin.

Knihovna Muzea Jindřichohradecka s badatelnou ve Štítného ulici poskytuje služby pro veřejnost v pondělí a ve středu od 12.30 do 15.30 hodin nebo po domluvě.

* * *

V neděli 6. září se od 17.00 hodin koná v kostele sv. Jana Křtitele **koncert PETR NOVÁK FOREVER – KLAUNOVA ZPOVĚĎ** k počtě oblíbeného zpěváka, který by v tento den oslavil své 75. narozeniny. Vystoupí: Jiří Bláha – klávesy, Luboš Muchna – akustická kytara, Hana Medunová – akordeon, Tereza Pulcová – klarinet, příčná flétna, saxofon, Jiří Svatoš – rytmické nástroje. Vstupné 150 Kč v předprodeji na pokladně muzea ve Štítného ulici, na místě 190 Kč.

Nová stálá expozice kamenných artefaktů s názvem HISTORIE VYTESANÁ DO KAMENE bude slavnostně otevřena ve **čtvrtek 10. září od 16.00 hodin** v nově upravených sklepních prostorách jezuitského semináře.

Výstava NADOSAH, na které představíme **obrazy a kresby Tomáše Švédy** je přístupna v křížové chodbě minoritského kláštera ve Štítného ulici do 30. září 2020.

NA HLADINĚ ZRCADLÍ SE... Jindřichohradecký hrad a zámek ve sbírkách Muzea Jindřichohradecka se jmenuje výstava, která je umístěna ve výstavní síni „V jezuitském semináři“ a potrvá do 11. října 2020

Výstava národopisných zvyků z obou stran česko-rakouské hranice s názvem TRADICE JEDNÉ HRANICE je uspořádána ve výstavním sále „Ve Svatojánské“, je vhodná pro rodiny s dětmi. Výstava potrvá do 6. ledna 2021.

Výstava ČESKO-SLOVENŠTÍ LETCI NA ZÁPADNÍ FRONTĚ 1940-1945 prezentuje fotografie z druhé světové války zapůjčené ze soukromých archivů a od Klubu historie letectví J. Hradec. Výstava v konferenčním sále muzea ve Štítného ulici potrvá do 6. ledna 2021.

* * *

NOVUM – měsíční zpravodaj Muzea Jindřichohradecka

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Píkal

Výkonný redaktor: Pavla Míchalová

Adresa: Muzeum Jindřichohradecka,

Telefon: 384 363 660 (pokladna),

Balbínovo náměstí 19/I,

384 363 661 (pracovny),

Ročník XXIX. 9/2020

Registrační značka: MK ČR 11673

www.mjh.cz

Jindřichův Hradec, 377 01

E-mail: muzeum@mjh.cz